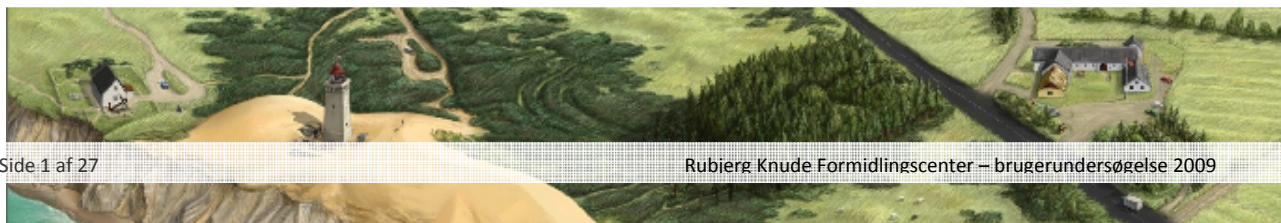

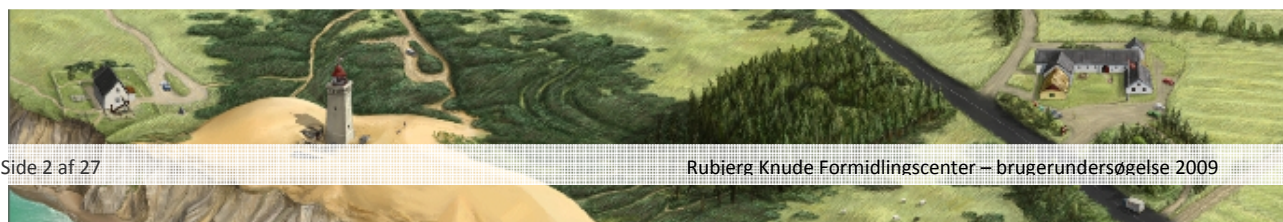
Formidlingsprojektet Rubjerg Knude

Undersøgelse af de besøgendes møde med formidlingen på Rubjerg Knude
Vendsyssel Historiske Museum september 2009

Indhold

Baggrund	3
Formål med undersøgelsen	3
Undersøgelsessetup.....	4
Tre oplevelsesdimensioner	5
Deltagere i undersøgelsen	6
Afrapportering af undersøgelsen.....	8
Hovedresultater og anbefalinger	9
Detailresultater	12
Brugerkendskab til formidlingsaktiviteterne på Rubjerg Knude	13
Brugerforventninger	14
Brugeroplevelser i tre formidlingsdimensioner	15
Netformidling.....	16
Naturvejledningen	18
Strandfogedgården	20
Samspillet mellem formidlingsdimensionerne	25

Baggrund

Vendsyssel Historiske Museum har i 2007, med udgangspunkt i ønsket om at udvikle helårsturisme gennem oplevelsesbaseret natur- og kulturformidling, skabt et nyt formidlingsinitiativ omkring udstillingen på Strandfogedgården ved Rubjerg Knude.

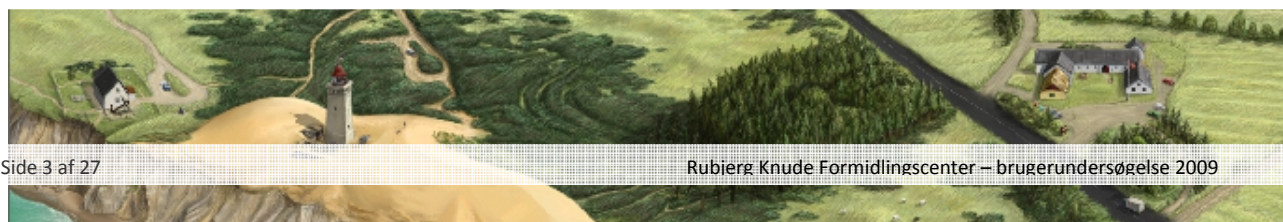
Kulturarvstyrelsen har gennem formidlingspuljen til kvalitative brugerundersøgelser besluttet at støtte en undersøgelse af brugernes oplevelse og udbytte, i forbindelse med et besøg i området ved Rubjerg Knude. Brugerundersøgelsen er gennemført juli-august 2009.

Formål med undersøgelsen

Brugerundersøgelsen har til formål at afdække forskellige brugergruppers oplevelse af formidlingsprojektet ved Rubjerg Knude, samt pege på generelle anbefalinger i retning af parallelformidling gennem en fysisk udstilling, hjemmeside og direkte formidling af museets medarbejdere. Det er således undersøgelsens mål at afdække, hvordan en helhedsoplevelse opstår i publikums møde med forskellige formidlingsformer og –kanaler omkring den samme udstilling.

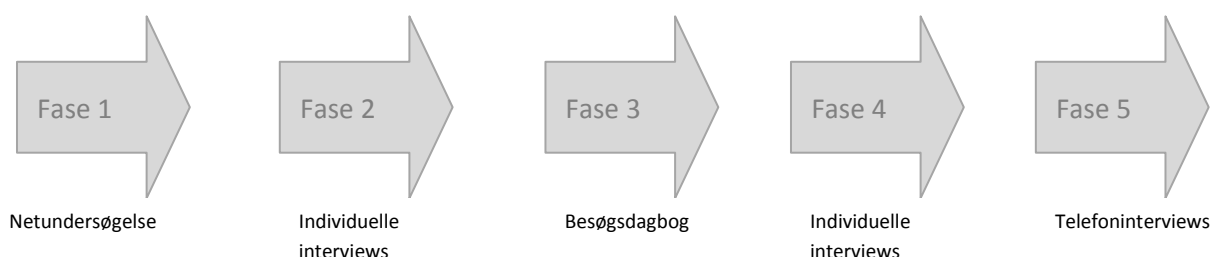
Formidlingsinitiativet tager afsæt i tre *oplevelsessituationer* for de besøgende: En ny udstilling på museet i den gamle Strandfogedgård, naturoplevelser i det unikke omkringliggende landskab formidlet gennem bla. mobiltelefoner og naturvejledere samt et nyetableret website (<http://rubjergknude.dk/>), som skal motivere brugeren og gøre den komplekse viden om området forståelig for almindelige mennesker. Et besøg på Strandfogedgården ved Rubjerg Knude giver således gæsterne mulighed for at skabe sin egen oplevelse gennem en lang række formidlingsmæssige kombinationsmuligheder.

Den indsamlede viden om brugernes ageren ud fra de tre oplevelsesdimensioner, skal bruges fremadrettet i den fortsatte udvikling af Strandfogedgården ved Rubjerg Knude, samt ikke mindst i udviklingen af Vendsyssel Historiske Museums formidlingsaktiviteter i retning af udstillinger med flere oplevelsessituationer ved bl.a. museets natur- og landskabsmuseum i Mosbjerg og Bunkermuseet i Hirtshals, der begge, ligesom afdelingen i Rubjerg, ligger i et formidlingsmæssigt interessant naturområde. Undersøgelsen har som mål at teste konkrete formidlingstiltag på forskellige brugergrupper, for at belyse styrker og svagheder i den nuværende formidling.

Undersøgelsessetup

Brugerundersøgelsen skal afdække et komplekst felt af tre oplevelsessituationer samt muligheden for at tilgå udstillingen både før, under og efter det fysiske besøg på Strandfogedgården. Det sætter store krav til undersøgelses setup, og undersøgelsen er derfor gennemført i fem faser, ved hjælp af forskellige metodiske tilgange:

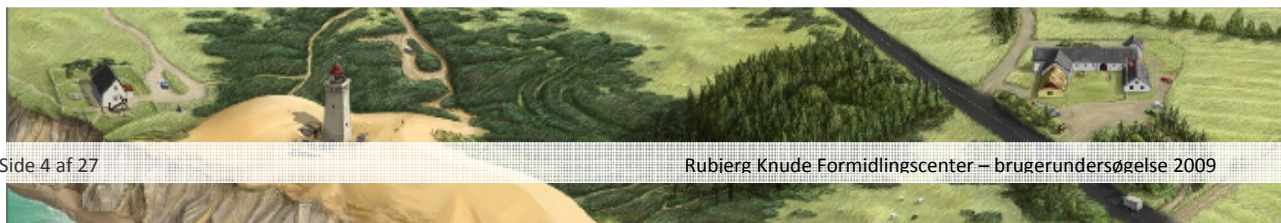
Fase 1: Netundersøgelse, som dokumenterer brugen af websitet. Denne fase har til formål at indsamle demografisk data om de besøgende, undersøge hvilke dele af websitet som anvendes, samt forstå, hvordan hjemmesiden anvendes i forskellige målgrupper. Fasen gennemføres som et spørgeskema på sitet, men der lægges vægt på at skemaet indeholder en forholdsmæssig stor andel af åbne svarmuligheder, hvor den besøgende selv kan formulere kvalitative svar.

Fase 2-5 går i dybden med 18 mindre grupper af besøgendes oplevelse af museet. Deltagerne i undersøgelsen er udvalgt dels på baggrund af netundersøgelsen i fase 1, dels gennem kontakt direkte i forbindelse med besøg på udstillingen. Deltagerne udvælges både med udgangspunkt i udstillingen på Strandfogedgården og i naturvejledernes ture. Undersøgelsen sigter dermed mod at afdække oplevelsen hos gæster som har sat sig ind i formidlingen på forhånd, dels mere 'spontane' gæster. Udvalgelsen tager højde for forskellige alders- og målgrupper, så de besøgende repræsenteres bredt i undersøgelsen.

Fase 2: Individuelle interviews før besøget på Rubjerg Knude Museum, med henblik på at forstå og dokumentere udgangspunktet for besøget hos forskellige målgrupper. Denne undersøgelsesfase skal supplere netundersøgelsen ved at gå i dybden med deltagernes forventninger før besøget. Det undersøges, hvilke forventninger de besøgende har, hvordan forventningerne til besøget opstår, og hvilken rolle især formidling på nettet spiller i denne sammenhæng.

Denne fase er – i samspil med netundersøgelsen – vigtig i dokumentationen af styrker og svagheder i formidling via websitet i forhold til forskellige målgrupper.

Fase 3: Besøgsdagbog: Etnografisk inspireret metode, hvor gæster med egne ord og billeder (udleveret digitalkamera) beskriver deres besøg. Metoden er især anvendelig her, fordi den giver mulighed for at

dokumentere gæsternes brugsmønstre, uden forstyrrende indblanding fra interviewere. Den giver dermed et værdifuldt indblik i museumsgæsternes non-verbale og ikke-erkendte behov i en besøgsituation.

Denne undersøgelsesfase giver desuden et konkret pejlemærke i forhold til forskellige formidlingsinitiativer på museet: Hvilke besøges, hvilke besøges ikke? Hvem besøger dem?

Fase 4: Individuelle interviews umiddelbart efter besøget, med mulighed for at gå i dybden med gæsternes erfaringer med museet og de forskellige oplevelsessituationer. Hvad motiverede de besøgende til at tage de valg de tog? Hvad fik de ud af besøget? Undersøgelsesfasen er essentiel, fordi den giver mulighed for at afdække gæsternes helhedsoplevelse, som den ser ud lige efter besøget. Fasen skal dokumentere i dybden, hvilke formidlingsaktiviteter som anvendes i dannelsen af gæsternes personlige helhedsoplevelse.

Fase 5: Telefoninterviews: For at afdække gæsternes eventuelle brug af websitet efter besøget, opfølges de individuelle dybdeinterviews med en telefonsamtale en uge efter det første interview.

Tre oplevelsesdimensioner

Udstilling

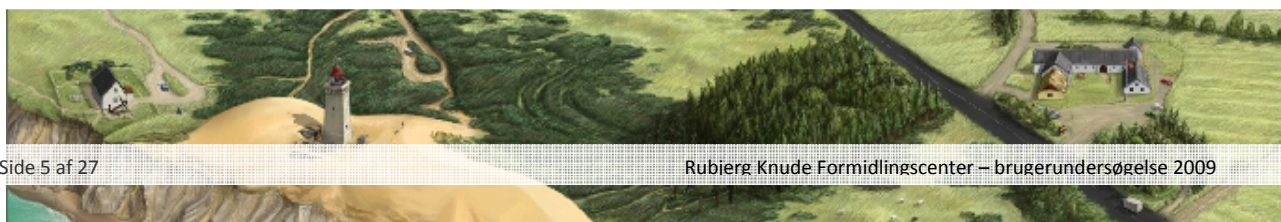
Formidling af lærende oplevelser på museet tager udgangspunkt i udstillingen på Rubjerg Knude Museum. Rammerne er den gamle Strandfogedgård, der ligger lige over for Rubjerg gl. Kirkegård to kilometer syd for Rubjerg Knude Fyr. Rubjerg Knude Museum hører ind under Vendsyssel Historiske Museum, der tidligere drev det nu tilsandede "Sandflugtsmuseum" ved fyret.

Landskab

Formidlingen på selve Rubjerg Knude og i det fredede omkringliggende landskab gennemføres via ture og kurser med en naturvejleder. Den "personlige" formidling gennem naturvejleder og andet personale suppleres med en elektronisk formidling af ca. 20 "poster" i landskabet. Disse "poster" henviser folk til information, som kan opnås gennem mobiltelefon.

Internet

Projektets formidling på internettet omfatter websitet www.rubjergknude.dk – en hjemmeside om Rubjerg Knude og områdets historie. Websitet skal skabe en medrivende oplevelse, der motiverer brugeren og gør den komplekse viden om området forståelig for almindelige mennesker. Sitet indeholder en lang række aktiviteter, herunder en netudstilling, som går i dybden med området, spil, adskillige visuelle præsentationer samt generel information om området Rubjerg Knude.

Deltagere i undersøgelsen

Brugerundersøgelsen skal afdække, hvordan hhv. målgrupperne etablerede museumsbrugere (35+ år), børnefamilier, og unge (15-30 år) oplever formidlingen i de tre oplevelsessituationer, og give dybdegående viden om brugernes etablering af en helhedsfortælling ud fra besøget på museet, i naturen og på nettet. Det er et specielt fokus for undersøgelsen at sammenligne netbrugernes oplevelse med ikke-netbrugernes, ligesom brugerne af naturvejledernes formidling også skal repræsenteres i undersøgelsen.

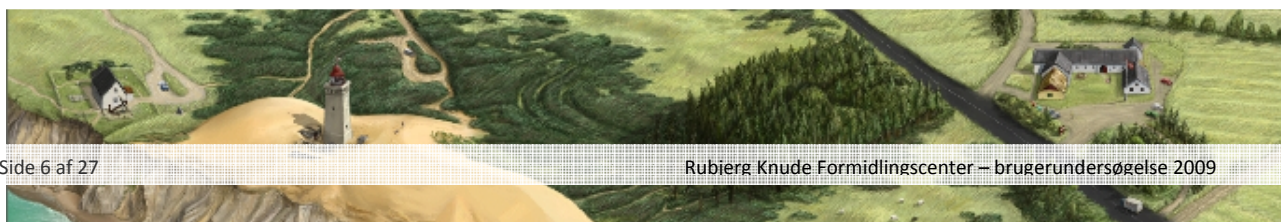
Deltagerne i brugerundersøgelsen er rekrutteret, så de opfylder ovenstående krav:

Brugere af sitet rubjergknude.dk

40 svar på spørgeskemaet i perioden 12.07.09 – 18.09.09. Det begrænsede mængde svar, gør det desværre umuligt at garantere for repræsentativiteten i undersøgelsens kvantitative del. Resultaterne skal derfor kun læses som tendenser, og med forbehold. Grundet den lave respons har det således ikke været muligt at rekruttere deltagere til undersøgelsen via nettet.

Brugerne af sitet rubjergknude.dk, fordeler sig således:

- 23% i alderen 15-30 år
- 77% i alderen 31+
- 58% fra Danmark (heraf 23% nordjyder)
- 42% udlændinge (primært Tyskland, som angiver, at de er på sommerferie). Det er markant at se den store mængde udenlandske besvarelser, idet undersøgelsen er gennemført udelukkende på dansk.
- 73% af netbrugere har tidligere besøgt Rubjerg Knude fysisk: 23% af de besøgende 1-2 gange, 50% af de besøgende tre eller flere gange.
- Af disse har 91% besøgt fyret, 50% Strandfogedgården, mens 14% har været på naturvejledertur.

Deltagere i den dybdegående brugerundersøgelse

Museumsvante besøgende

I alt syv interviews med museumsvante besøgende. De museumsvante er rekrutteret som besøgende på Rubjerg Knude med et betydeligt forbrug af museer og kultur i det hele taget:

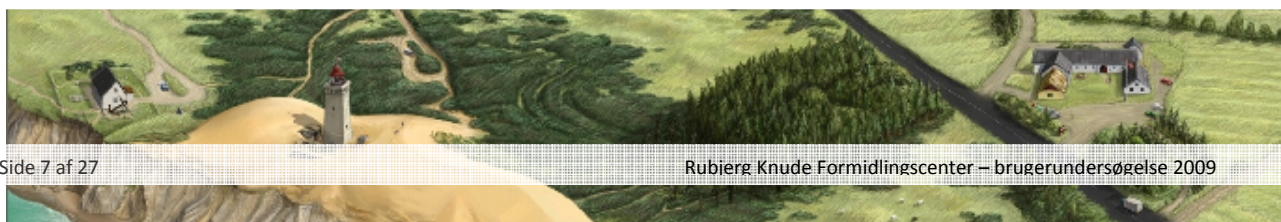
#	Deltagere	Køn	Alder	Bopæl	Rekrutteret
1	1	1K	65	Aalborg	På Strandfogedgården
2	1	1M	64	Århus	På Strandfogedgården
3	2	1K, 1M		Randers	Snowball
4	1	1K	55	Hjørring	På Strandfogedgården
5	2	1K, 1M	56, 58	Kolding	På Strandfogedgården
6	1	1M	60	Hjørring	På Strandfogedgården
7	2	1K, 1M	61, 59	Middelfart	På Strandfogedgården

De museumsvante deltagere er en blanding af turister fra sommerhusene, og lokale fra Hjørring-egnen, eller folk med rødder i det vestlige Vendsyssel. Mens turisterne typisk kombinerer besøgene med områdets andre attraktioner (Mårup Kirke, Rubjerg Knude Fyr, Rubjerg gamle kirkegård), besøger de lokale primært udstillingen på strandfogedgården som en udflugt i sig selv.

Børnefamilier

#	Deltagere	Køn	Alder	Bopæl	Rekrutteret
1	4	1K, 1M, 1 pige, 1 dreng	36, 38, 10, 6	Kokkedal	På Strandfogedgården
2	4	2K, 1 pige, 1 dreng	41, 38, 12, 6	Langeland	Via naturvejledning
3	3	1K, 2 drenge	45, 12, 10	Kalundborg	Via naturvejledning
4	5	1K, 1M, 2 piger, 1 dreng	37, 35, 9, 7, 5	Frederikssund	På Strandfogedgården
5	5	1K, 1M, 3 drenge	34, 35, 12, 12, 6	Hjørring/Flensborg	Via naturvejledning
6	4	1K, 1M, 2 drenge		Fredericia	På Strandfogedgården

Børnefamilierne kommer fra hele landet, og besøger typisk formidlingscenteret i forbindelse med deres ophold i et sommerhus i området eller bondegårdsferie. Det er i første omgang Rubjerg Knude Fyr, som trækker, men flere er i den forbindelse blevet opmærksomme på muligheden for et besøg på udstillingen på strandfogedgården.

Besøget på formidlingscenteret er typisk motiveret af et ønske om at vide mere om den egn, der holdes ferie i. Et museumsbesøg er for mange familier derfor et fast punkt på ferieplanen. "Det hører ligesom med", som en familiefar udtrykker det.

Andre børnefamilier har på forhånd tilmeldt sig en familietur med naturvejledningen. Denne aktivitet suppleres med et opfølgende besøg på Strandfogedgården.

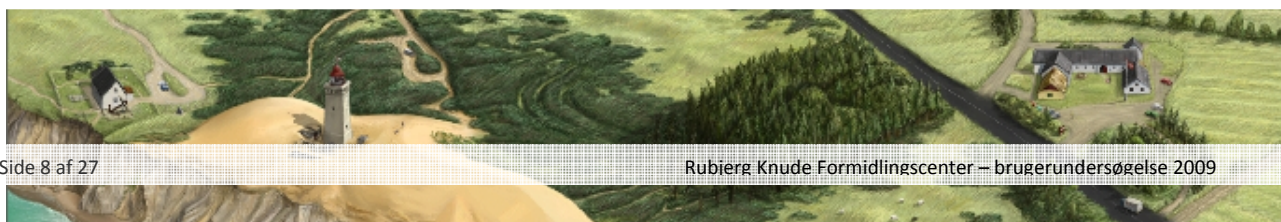
15–30 år

#	Deltagere	Køn	Alder	Bopæl	Rekrutteret
1	2	1K, 1M		Århus	Snowball
2	1	1M	29	København	På Strandfogedgården
3	1	1M	28	København	På Strandfogedgården
4	1	1K		København	På Strandfogedgården
5	2	1K, 1M	23, 26	Århus	Snowball

Deltagerne 15-30 år er sammensat af feriegæster med base i sommerhusene, og vendelboere, som nu studerer i Århus og København. Besøget på formidlingscenteret er typisk en aktivitet, som passer til et besøg hos familien i det Nordjyske. Også hos de lokale, sker besøget i samspil med et besøg ved fyret.

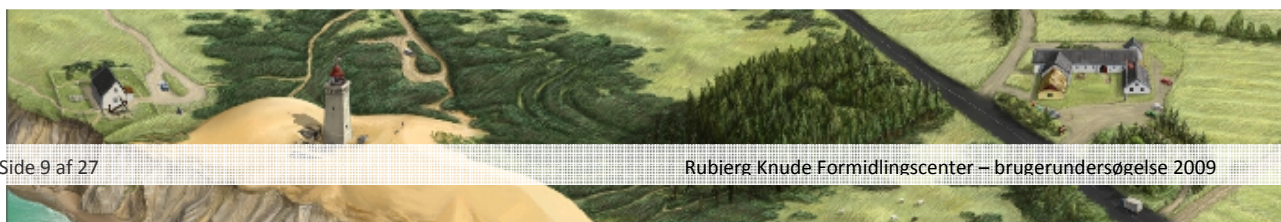
Afreportering af undersøgelsen

Undersøgelsen er afreporteret med en mundtlig Power Point-præsentation på Strandfogedgården, med deltagere fra Vendsyssel Historiske Museer og indbydte repræsentanter fra museer i Nordjylland. Foruden Power Point, præsenteres undersøgelsen i nærværende rapport.

Hovedresultater og anbefalinger

Hovedresultater: Brugeroplevelsen

Generelt har deltagerne et lavt brugerkendskab til alt andet end fyret på Rubjerg Knude. Det står ikke klart for brugerne, hvad de kan forvente gennem formidlingen på nettet og i udstillingen på Strandfogedgården.

Naturvejledningen opleves meget positivt af deltagerne. Her møder deltagerne gode historier og får dybere viden om den egn, kultur og natur de besøger.

Udstillingen på Strandfogedgården får også meget positiv respons fra de besøgende. Udstillingen roses for sin varierede formidling, som fastholder publikums fascination og koncentration.

Udstillingen lykkes også med formidling til meget forskellige besøgende. Den roses for at henvende sig til både børn og voksne på samme tid. Dermed får flere brugergrupper på samme tid en oplevelse på egne præmisser.

Udstillingen formår at levendegøre historien. Dermed opleves det formidlede som relevant og vedkommende.

Udstillingens udgangspunkt i gode historier er dens væsentligste styrke – ikke den nytænkende formidling i sig selv.

Hovedresultater: Helhedsoplevelsen

Brugerne finder det nemt og interessant at sammensætte deres egen helhedsfortælling, gennem brug af en eller flere formidlingsdimensioner.

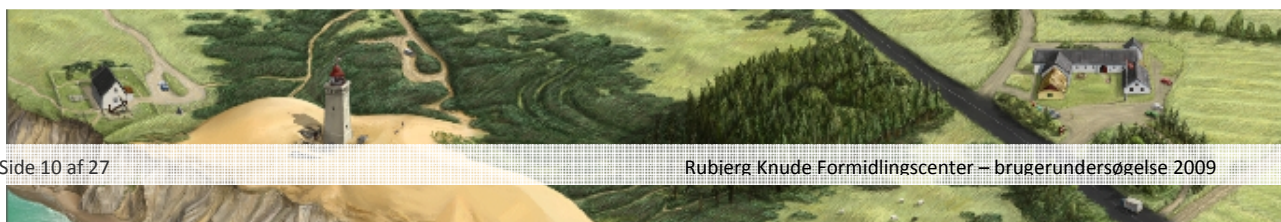
Det opleves som i orden at udvælge det interessante i formidlingen, og derigennem skabe sin egen oplevelse. Dermed er udstillingsoplevelsen belagt med få normer. Det skal dog bemærkes, at udstillingen i sin natur ikke er kronologisk opbygget, og derfor i højere grad lægger op til en brugerstyret oplevelse.

Den store formidlingsmæssige variation gør indholdet tiltrækkende og tilgængeligt for alle. Formidlingen er for børn og voksne – på samme tid!

Formidlingen og de forskellige formidlingsstationer opleves som godt afbalancerede. Dermed oplever deltagerne ikke at blive 'trætte' i samme grad som på andre museers udstillinger.

Især naturvejledning og udstilling opleves som gode medspillere i konstruktionen af en helhedsoplevelse.

Netudstillingen har ikke i samme grad et naturligt sammenspil med de øvrige formidlingskanaler. Det skal dog understreges, at deltagerne i undersøgelsen primært er rekrutteret som feriegæster, og derfor ikke i samme grad som andre målgrupper har adgang til brug af internet.

Anbefalinger

Formidlingen på Rubjerg Knude

Vendsyssel Historiske Museum bør fortsætte med at levere de gode historier som kernen i formidlingen på Rubjerg Knude.

Vendsyssel Historiske Museum bør i højere grad udbrede kendskabet til de gode historier på Rubjerg Knude.

Fortæl også, at her er et unikt produkt for børn og voksne på samme tid.

Fortæl, at både børn og voksne bliver klogere af at besøge RK, ikke bare underholdt.

Fortæl om mulighederne på Rubjerg Knude gennem f.eks. foldere i sommerhusene. Mange deltagere bruger foldere til at orientere sig, og detailplanlægge deres ferie på egnen.

Gør opmærksom på de forskellige formidlingsmuligheder ved selve fyret. Meget få af de besøgende ved fyret kender til de øvrige formidlingsmæssige muligheder ved Rubjerg Knude. Mange er disse er potentielle gæster på udstillingen, ved naturvejledningen og på nettet.

Overvej målgruppen og formidlingssituationen omkring hjemmesiden, og fortæl om mulighederne på sitet.

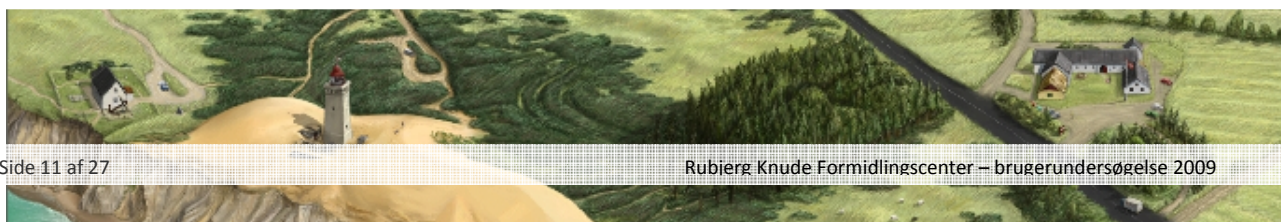
Generelt

Gode historier står centralt i brugeroplevelsen. Fortællingen bør i udstillinger som denne være bestemmende for valget af formidlingstype – ikke omvendt!

Variation i formidlingen holder brugernes interesse fanget. Jo mere variation, jo bedre: Brug lyd, tekst, animation, interaktion og ikke mindst personlig formidling. Gentagelser er kun gentagelser, hvis de genfortælles på helt samme måde.

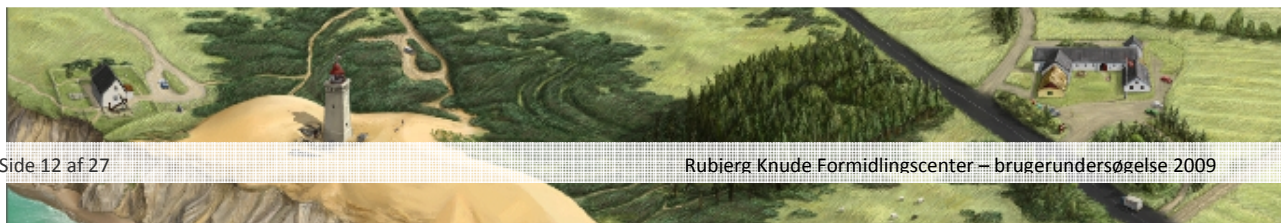
Giv brugerne 'lov' til at vælge frit i det formidlede – lad dem give slip på normerne i traditionelle museumsbesøg, og den dårlige samvittighed der ofte følger med.

Lad brugernes situation være udgangspunkt for mødet med de forskellige formidlingsdimensioner. Hvornår er det oplagt at formidle personligt? Hvor passer internettet ind? Skal man formidle dybt på en udstilling, eller give muligheden for at 'shoppe' på udstillingen? Konstruer gerne udstillingerne i dialog med brugerne, eller forsøg at se den gennem brugernes øjne.

Detailresultater

Brugerkendskab til formidlingsaktiviteterne på Rubjerg Knude

Generelt er kendskabet til Rubjerg Knude i alle grupper primært begrænset til Rubjerg Knude Fyr. Fyret er en stor turistattraktion, og mange af undersøgelsens deltagere beskriver, at det er et fast punkt på feriedagsordenen at besøge fyret.

Fyret er så dominerende i de interviewedes bevidsthed, at det kraftigt influerer på deres forventninger til besøget i det hele taget. En del deltagere forventer således at formidlingsaktiviteterne på Rubjerg Knude spiller sammen med Fyret.

Museumsvante deltagere

Deltagerne kender primært til Fyret, som er den vigtigste grund til at komme her. Kendskabet til formidlingscenter, net og naturvejledning er generelt lavt.

Udstillingen på Strandfogedgården forventes at hænge sammen med fyret, som en art 'fyrmuseum'.

Lokale deltagere kender desuden udstillingen fra den lokale presse, men selv i denne gruppe er detailkendskabet til formidlingen på Rubjerg Knude generelt lavt.

Børnefamilier

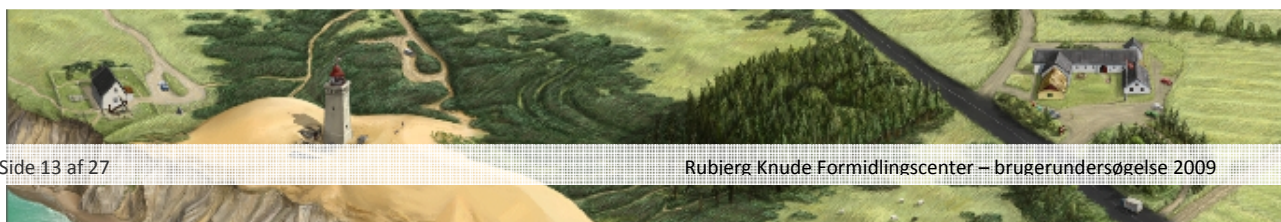
Også hos børnefamilierne kan der dokumenteres et generelt meget lavt kendskab til formidlingsaktiviteterne. Kendskabet kan i overvejende grad spores til turistbrochurer som deltagerne har samlet op i sommerhuse, på turistbureauer ol. Naturvejledningen kendes gennem hhv. turistbrochurer og den lokale presse.

Børnefamilierne forventer lige som andre brugergrupper en stærk sammenhæng mellem fyret og de resterende muligheder på Rubjerg Knude.

Unge 15-30 år

De unge deltagere med lokale rødder forbinder Rubjerg Knude med fyret, og det tidligere Sandflugtmuseum.

Flere turister i den unge gruppe er blevet inspireret til et besøg på Rubjerg Knude gennem foldere i sommerhusene.

Brugerforventninger

Der kan ikke påvises noget klart billede på brugerforventningerne til et besøg på Rubjerg Knude, inden for de tre brugergrupper. Det er påfaldende, at de interviewede ikke rigtig ved, hvad de skal forvente sig på forhånd. Som følge af disse uklare og i et vist omfang lave forventninger, udtrykker næsten alle deltagerne efterfølgende stor positiv overraskelse over besøget på Rubjerg Knude.

Forventninger til formidlingen på Rubjerg Knude

Meget blandende og uklare forventninger i alle grupper.

Nogle deltagere udtrykker forventninger til traditionel formidling, andre regner med at moderne formidlingstiltag er anvendt. Nogle udtrykker en generel forventning om at museer i dag tilbyder deres gæster at møde interaktive muligheder i udstillingerne.

En del deltagere sætter forventningerne lavt, idet de betragter Strandfogedgården som et 'lille museum'.

Indholdsmæssige forventninger

Også indholdsmæssigt er brugerne usikre på, hvad de skal forvente.

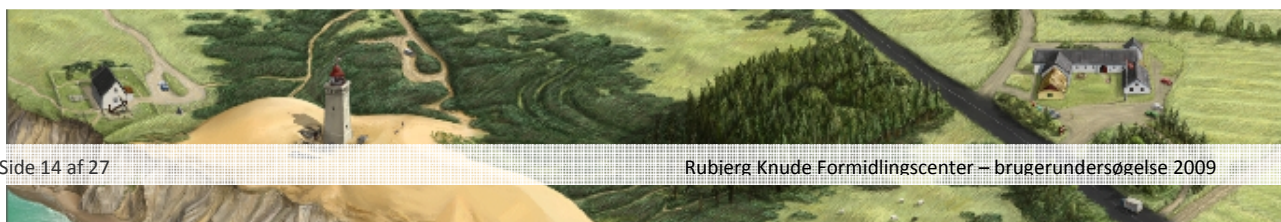
Mange deltagere forventer at Strandfogedgården er museum for Rubjerg Knude Fyr. Her forventes en primært naturvidenskabelig udstilling om sandflugten, og Fyret som centralt i en fortælling om menneskets stadige kamp mod naturens vældige kræfter.

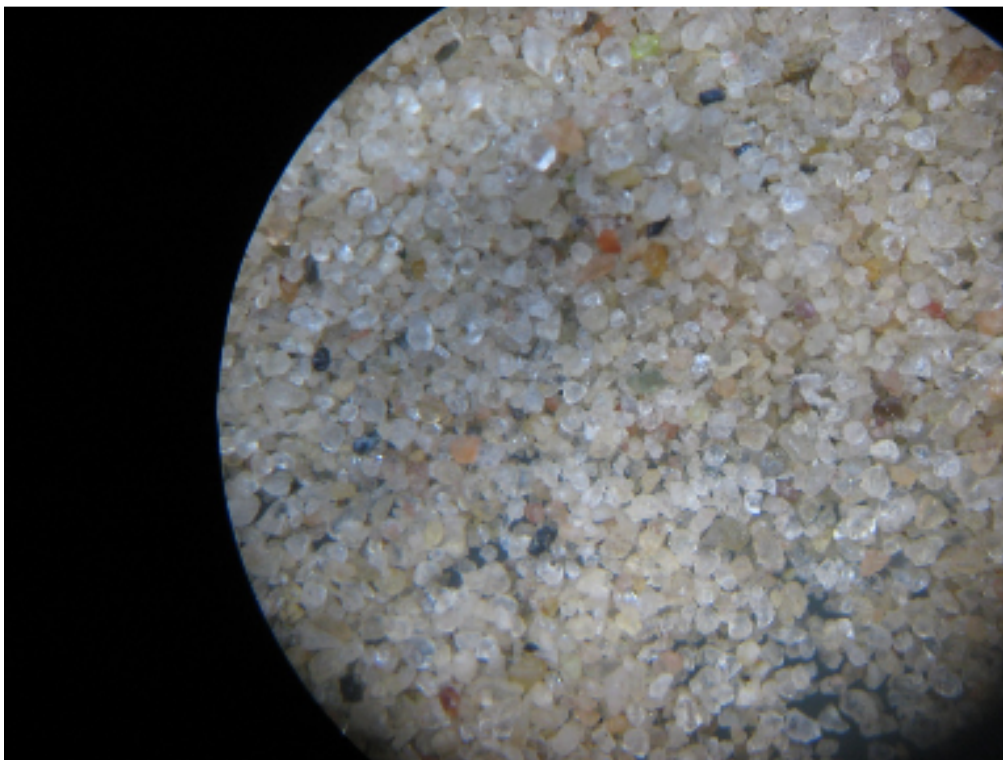
Andre forventer at opleve et primært kulturhistorisk museum, med udgangspunkt i menneskets kamp med naturen. Her forventes Strandfogeden at være den bærende figur i udstillingen – bla. qua museets navn: Strandfogedgården.

Målgruppeforventninger

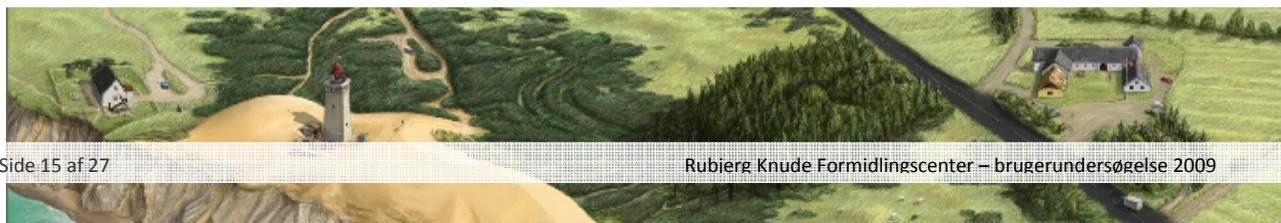
Deltagerne har ikke enslydende forventninger i forhold til, hvem formidlingen måtte henvende sig til:

En del forventer en oplevelse henvendt mod voksne museumsgæster. Det gælder også nogle af børnefamilierne. Andre gæster forventer dog i højere grad en familieoplevelse.

Brugeroplevelser i tre formidlingsdimensioner

Netformidling

Baggrund for besøg

Blandt deltagerne i den kvantitative undersøgelse besøgte den største gruppe (66%) sitet for første gang.

Halvdelen (50%), angiver at de benytter sitet som opfølgning på deres besøg ved Rubjerg Knude. Andre 22% bruger sitet i planlægningen af et besøg ved RK.

De fleste (ca. 50%) er nået frem til sitet via søgning på Google eller andre søgemaskiner.

Andre kender sitet fra turistforeninger, omtale eller tidligere besøg.

Blandt deltagerne i de dybdegående interviews havde kun ganske få af deltagerne besøgt hjemmesiden som forberedelse til besøget på Rubjerg Knude. Disse besøg var primært relateret til praktiske oplysninger som åbningstider, pris og kørselsvejledning.

Den primære grund til at siden anvendes i begrænset omfang i de adspurgte grupper, hænger sammen med deltagerens udgangspunkt for besøget på Rubjerg Knude. For mange af deltagerne er besøget en del af sommerhusferien, og nettet er ikke en naturlig del af ferien. I mange sommerhuse er der ikke netadgang, mens flere deltagere samtidig fortæller, at PC-brug opleves som arbejdsrelateret. For mange sommerhusgæster er ferien derfor 'PC-fri'.

Brug af sitet

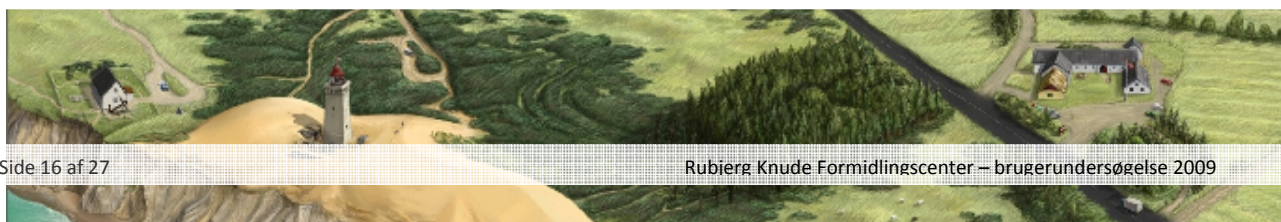
29% af de besøgende er på sitet for at besøge netudstillingen. Andre 17% ønsker informationer om udstillingerne på Rubjerg Knude. Endelig motiverer en stor gruppe (angivet under 'andet') deres besøg med informationssøgning om Fyrets og områdets historie.

Flest brugere har besøgt Netudstillingen (23%) og 'information' (23%).

På netudstillingen er den interaktive udforskning af Rubjergområdet mest populær, sammen med tidsmaskinen (18% af de besøgende).

Umiddelbar oplevelse

Netbrugerne finder sitet informativt, spændende, pænt og moderne.

Sitet opleves brugbart for en aldersmæssigt bred målgruppe. Dog primært fra 11 år.

Styrker

Blandt netbrugerne beskrives sitets styrker som både meget illustrativ og lærerig. Det roses samtidig for at være på flere sprog. Endelig fremhæves sitets flotte design.

Svagheder (kvantitative interviews)

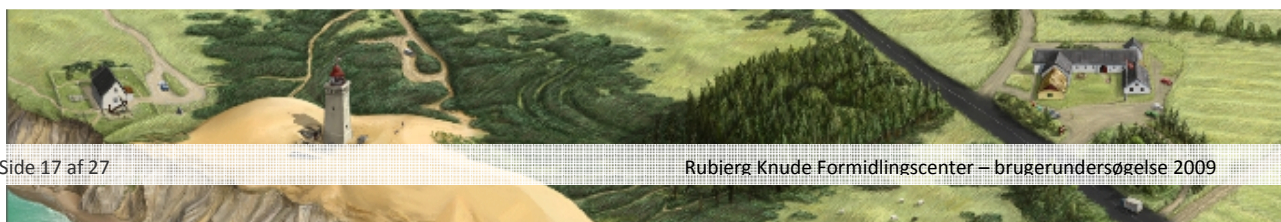
I den kvantitative undersøgelse efterlyses primært et større fokus på det der i brugernes optik umiddelbart er hovedattraktionen, nemlig Rubjerg Knude Fyr. Der efterspørges primært baggrundsinformation om, og historien bag Rubjerg Knude fyr.

Herudover foreslås et webcam på Knuden, som kan understrege hjemmesidens parallelunivers, og brugerens følelse af at 'være til stede' på Knuden.

Svagheder (kvalitative interviews)

Af deltagerne i de kvalitative dybdeinterviews, har ikke mange besøgt siden forud for besøget på Rubjerg Knude. Enkelte besøgte dog hjemmesiden på selve udstillingen.

Siden fremhæves primært for sine lette spilkoncepter, mens den generelt vurderes som 'for tung' og besværlig at bruge på selve udstillingen. Situationen lægger i følge brugerne mere op til let tilgængelige formidlingssituationer, eller klassisk plancheformidling. Brug af en hjemmeside passer derimod bedre til situationer og steder, hvor man er indstillet på en anden grad af fordybelse. Langt de fleste vil derfor hellere anvende www.rubjergknude.dk derhjemme efterfølgende. Alternativt foreslår deltagerne at placere en PC med hjemmesiden til sidst i udstillingen, så man på eget initiativ kan søge yderligere information efter besøget.

Naturvejledningen

Baggrund for besøg

Brugerne af naturvejledningen kender primært tilbuddet fra annoncering og omtale i de lokale medier, samt foldere i sommerhusene i området.

At brugerne tilmelder sig turene, er især motiveret af ønsket om en speciel dimension i ferien/oplevelse af området. Man vil gerne gøre besøget i Nordjylland til mere end blot en strandferie, og her kan naturvejlederturen tilbyde specielle vinkler og dybde på besøget. Efterfølgende har brugerne følelsen af at kende Nordjylland og nordjyderne lidt bedre, både kultur- og naturhistorisk.

Vejret betyder ikke så meget i forhold til at vælge at tage på Naturvejleder-ture. Man klæder sig blot på efter vejret.

Umiddelbar oplevelse

Den umiddelbare oplevelse af besøget er hos deltagerne meget positiv. Turene opleves som gennemarbejdede og godt tilrettelagte.

Turene roses for den gode historiefortælling, og beriger en naturoplevelse på Knuden med viden og 'aha-oplevelser'.

Turene i området giver mod på mere – både vejledt og på egen hånd.

Styrker

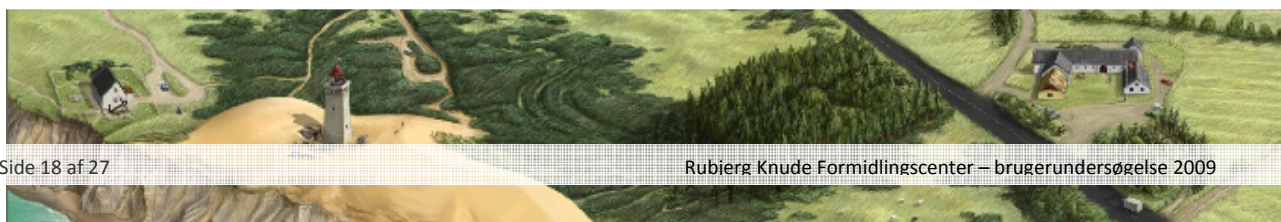
En markant styrke er den engagerede og nærværende personlige formidling. Den gode historie er, ligesom i de andre formidlingsdimensioner, i centrum.

God tilretning af formidlingsniveau til forskellige deltagere. Det opleves ikke som et problem at både børn og voksne er med på turene. Tværtimod formår naturvejlederen at inddrage alle grupper i vejledningen, på troværdig og pædagogisk vis.

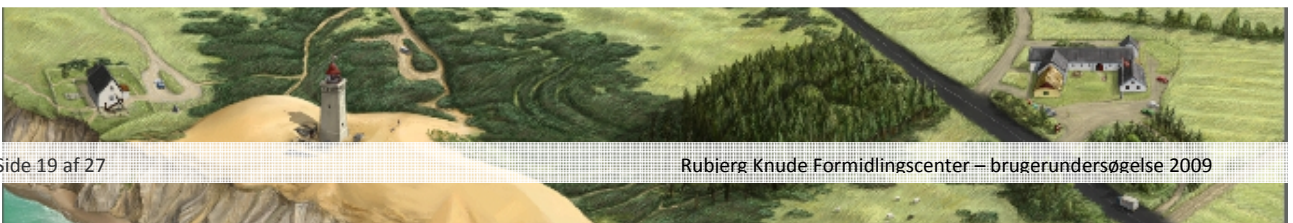
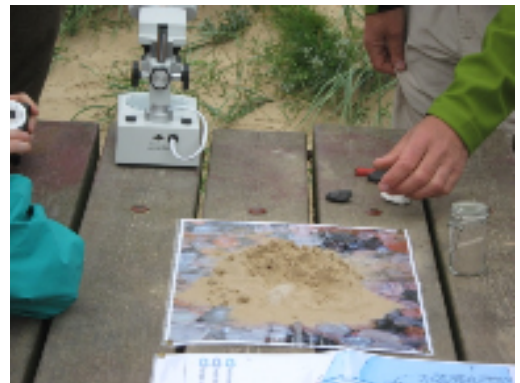
Turene roses for at understøtte og supplere formidlingen på udstillingen gennem en anden vinkel end man kan opleve gennem et rent museumsbesøg.

Svagheder

Få svagheder: Turene gentager information, som man også kan møde på udstillingen på Strandfogedgården. Det opleves dog ikke som en entydig svaghed, idet formidlingen netop roses for at gentage stof med en anden vinkel.

Udvalgte brugerhighlights

Strandfogedgården

Baggrund for besøg

Strandfogedgården er langt fra så kendt som Rubjerg Knude fyr, som er hovedattraktionen på Rubjerg Knude. Derfor 'opdages' strandfogedgården ofte ved et tilfælde i forbindelse med besøg ved fyret. Flere deltagere har tilfældigt set et skilt ved vejen. Andre har benyttet sig af parkeringspladsen, i forbindelse med en vandretur mod fyret. Endelig har flere af deltagerne taget tilløb til et besøg gennem flere år, hvor de er kørt forbi Strandfogedgården på vej mod fyret.

Deltagerne i naturvejledningen besøger naturligt udstillingen som opfølgning, iær på de ture, som har udgangspunkt i netop Strandfogedgården.

Vejret spiller en rolle for besøg på Strandfogedgården, men effekten er ikke entydig. For nogle passer en overskyet dag med et besøg, for andre harmonerer en solrig dag bedre, idet turen også inkluderer et besøg ved fyret.

Forventninger til indholdet af udstillingen

Forventningerne til indholdet af udstillingen er uklart i alle brugergrupper. En del deltagere forventer at udstillingen spiller tæt sammen med Fyret, og fyrets historie. Flere kan huske, at et sandflugtsmuseum havde sin plads i de nu forladte bygninger ved fyret, og man forventer at dette sandflugtsmuseum indholdsmæssigt lever videre i Strandfogedgården.

Andre hæfter sig især ved navnet: Strandfogedgården. Man forventer et udpræget kulturhistorisk museum, med Strandfogedens livsforhold i centrum.

Gruppernes forventninger:

Museumsvante deltagere

Et museum om sandflugt

Børnefamilier

Et museum om områdets natur og naturhistorie

15-30 år

Naturens og områdets historie

Et museum om Strandfogedens funktion

Menneskenes kamp med naturen

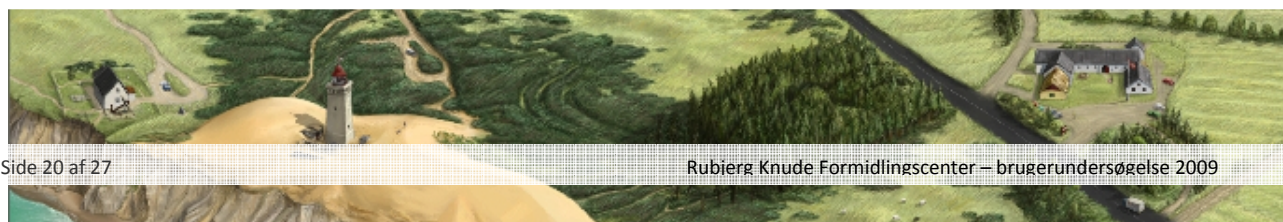
Sandflugt

Fyrets historie

Fyrets historie

Et 'alkovemuseum' (lokale)

Et naturvidenskabeligt museum

Forventninger til formidling af udstillingen

Også i forhold til formidlingen på museet er forventningerne langt fra entydige. Mange brugere forventer 'traditionel formidling' gennem plancher og montrere. Flere begrundet det med, at de forventer en lille museum, med begrænsede muligheder for at nytænke formidlingen.

Andre har forventninger om mere moderne formidling. Især blandt børnefamilier og blenadt de 15-30-årige er der en generel forventning om moderne formidling på de fleste museer i dag. Til moderne formidling hører også en forventning om aktivering af forskellige sanser i mødet med udstillingen.

Gruppernes forventninger:

Museumsvante deltagere

Formidling gennem ny teknologi.

Børnefamilier

Ikke passiv formidling – noget vi kan røre ved og prøve.

15-30 år

Masser at røre ved.

Traditionel formidling

Traditionel formidling

Moderne formidling.

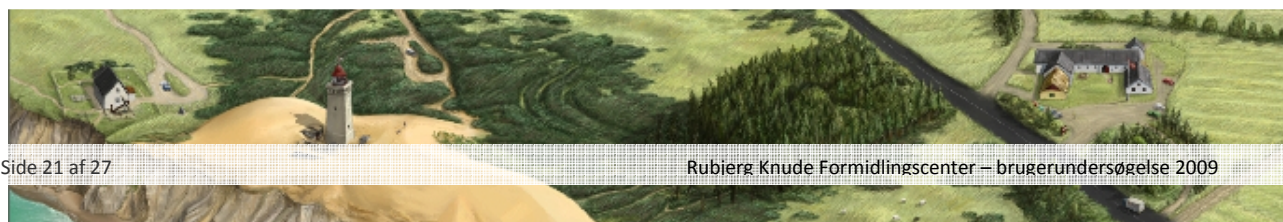
Umiddelbar oplevelse

Måske som følge af de uklare eller lave forventninger er næsten alle deltagere efterfølgende meget positivt overraskede over udstillingen. Især fremhæves det, at udstillingen fortæller en masse spændende historier. Det kommer også som en overraskelse, at udstillingen er meget mere omfattende og inspirerende end forventet.

Udstillingen roses i meget høj grad for at imødekomme alle aldre. Det opleves, at både børn og voksne kan få meget ud af at besøge udstillingen på samme tid. Det opleves ellers som et generelt problem på mange udstillinger, at det formidlede henvender sig entydigt til enten børn eller voksne.

Udstillingen fremhæves endvidere for sin store variation i formidlingen. Det opleves som en meget stor styrke, at der ikke entydigt satses på enten montreformidling eller moderne teknologi. De blandede formidlingsformer er med til at holde interessen fanget, og deltagerne oplever ikke at blive trætte og ukoncentrerede. Dermed ser de fleste hele udstillingen under besøget.

Det understreges af, at de fleste deltagere bruger halvanden til to timer i udstillingen. Et forholdsvis langt museumsbesøg, måske især for børnefamilierne.

Styrker

Udstillingen modtages generelt godt, og især fremhæves det i alle grupper, at historiefortællingen er i centrum. Det gælder både de konkrete historier i udstillingen (historier man kan udvælge og lytte til), men også de mange eksempler på historiske nordjyder (fiktive eller virkelige), som fortæller deres historie.

I forlængelse af historiefortællingen roses udstillingen for at levendegøre fortiden. Dermed bliver det formidlede både mere håndgribeligt og interessant. Mens tidsmaskinen på meget eksplicit vis fører den besøgende tilbage i tiderne, flytter den kulturhistoriske del med strandfogedens hjem også den besøgende ind i en levende fortid. Især den sidste afdeling roses for at sætte deltagerne eget liv i perspektiv, og giver anledning til at spørge: "Levede de virkelig sådan? Mit eget liv er virkelig anderledes."

Oplevelse af styrkerne i de forskellige brugergrupper:

Museumsvante deltagere

Levendegørelse af livet i fortiden.

Børnefamilier

Fortællingerne.

15-30 år

Stemningen på udstillingen.

Både dyb og hurtig viden.

Variation i historierne.

Variation i formidlingen – man bliver ikke så træt.

Historie-fortællingen.

Man kommer tæt på fortiden.

Variation i formidlingsmæssige virkemidler (lyd, plancher, animationer.)

Variation på udstillingen.

Eget liv i perspektiv.

At det er meget mere end blot fyret.

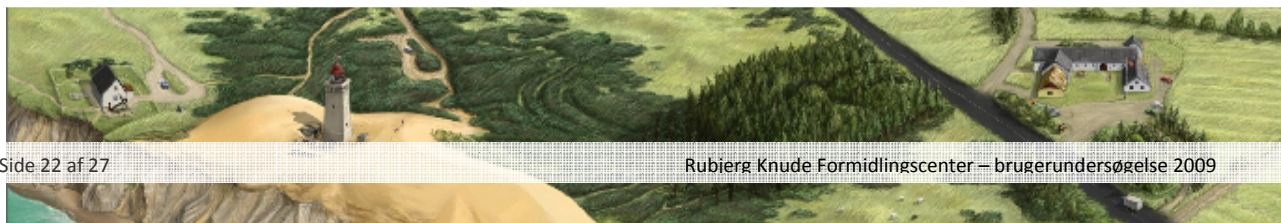
Aktivering af hele familien.

Svagheder

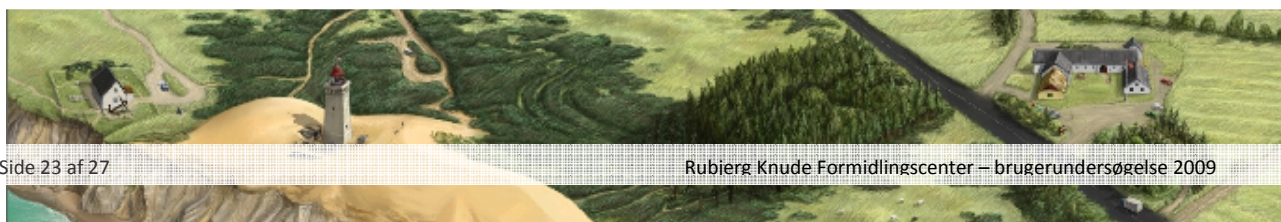
Ingen af deltagerne giver udtryk for fundamentale formidlings- eller indholdsmæssige svagheder ved udstillingen.

Forbedringspotentialerne beskrives derimod gennem meget konkrete mangler:

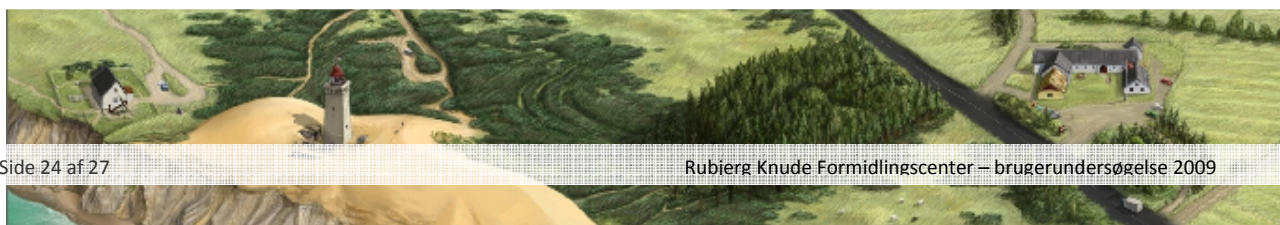
- Lyd og støj: Tidmaskinens lyde når man aktiverer den dominerer lydbilledet meget. Omvendt er det meget svært at høre lyden på video og 3D-installationerne.
- Enkelte formidlingstationer virker ikke, eller er ude af drift. Der forventes som minimum information om, at man er opmærksom på problemet.

- Der ligger ifølge flere deltagere et potentiale i udvikling af tidsmaskinen. Det kan være gennem mere information om de forskellige tider, eller gennem mere animation.
- Enkelte deltagere efterlyser mere pædagogik i geologi-afdelingen. Især plancherne er svære at forstå, fordi geologi i sit udgangspunkt er svært tilgængeligt stof for den almindelige besøgende.
- Flere deltagere oplever at der mangler formidling på flere sprog.

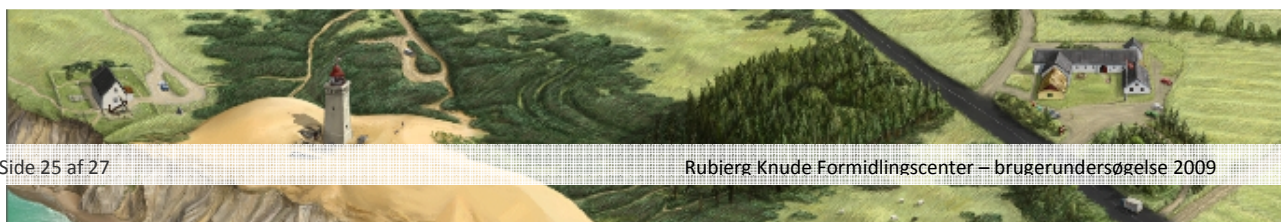

Udvalgte brugerhighlights

Samspillet mellem formidlingsdimensionerne

Samspillet mellem formidlingsdimensionerne

Generelt oplever brugerne, at både netformidling, naturvejledning og udstillingen på Strandfogedgården fungerer godt på egne præmisser.

Deltagerne savner med henblik på samsillet mellem dem, at der er flere henvisninger mellem de tre formidlingsdimensioner. Flere deltagere efterlyser f.eks. 'reklame' for Strandfogedgården ved Rubjerg Knude Fyr. Andre vil gerne i højere grad gøres opmærksom på mulighederne på hjemmesiden, i forbindelse med deres besøg på udstillingen.

I samsillet mellem de tre dimensioner er især muligheden for at variere fortællingerne den store force. Eksempelvis giver naturvejlederens sin vinkel på det formidlede, mens brugerne efterfølgende kan opleve den samme fortælling på udstillingen eller på hjemmesiden, men nu gennem et andet perspektiv. Tilsammen oplever brugerne en helhedsformidling, som ikke opleves som redundans, men tvært imod som uddybning og berigelse af det formidlede.

De enkelte formidlingsdimensioner og sammensillet

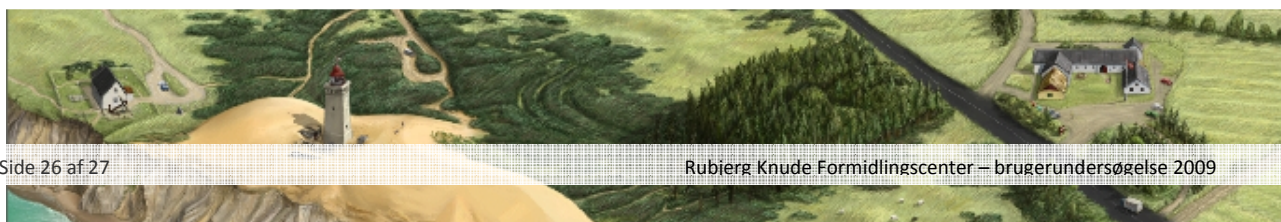
Netudstillingen

Netudstillingen spiller for undersøgelsens deltagere ikke naturligt sammen med de øvrige formidlingsdimensioner. Ganske få deltagere i undersøgelsen bruger netudstillingen før besøget på Rubjerg Knude. Ingen af de interviewede brugte netudstillingen som opfølgning på deres besøg, viste det efterfølgende telefoninterview.

Flere deltagere bruger sitet på selve udstillingen, men det opleves ikke naturligt at benytte en hjemmeside på selve udstillingen. Hjemmesiden hører ifølge de interviewede som udgangspunkt hjemme ved et skrivebord.

Samsillet mellem net og de øvrige dimensioner er især hæmmet af to barrierer. Dels findes der en praktisk barriere: Mange feriegæster har ikke net i sommerhusene, eller har besluttet sig for 'PC-fri' ferie med familien. Dels findes der en mental barriere: Museumsbesøget opleves som udelukkende et fysisk besøg, som både starter og slutter med opholdet på Rubjerg Knude. Besøget er ikke 'ude af øje, ude af sind', men motivationen for at involvere sig aktivt i historien om Rubjerg Knude er klart lavere. Flere deltagere forventer dog at bruge hjemmesiden forud for deres besøg på Knuden næste år.

Resultaterne udelukker dog ikke, at netudstillingen sagtens kan spille sammen med de øvrige formidlingsdimensioner, hvis brugerens motivation og brugssituation er en anden. Det gælder f.eks. Skoleklasser ol., som naturligt vil tage afsæt i hjemmesiden som forberedelse for et besøg på Rubjerg Knude.

Naturvejledning

Naturvejledningen kan som formidlingsdimension sagtens stå alene, men styrkes klart i sammenspillet med andre formidlingsdimensioner, især udstillingen på Strandfogedgården.

Naturvejledningen tilbyder andre vinkler på opholdet på Rubjerg Knude, end udstilling og net. Naturvejledningen giver især unik viden, som senere kan afprøves eller udforskes på udstillingen. Herudover supplerer naturvejledningen med gode historier om området.

Udstillingen på Strandfogedgården

Udstillingen på Strandfogedgården binder for brugerne naturligt de tre formidlingsdimensioner sammen. Her konkretiseres fortællingerne fra naturvejledningen. Her kan man opleve viden på egen krop, og forstå det i eget tempo.

Især den naturhistoriske del af udstillingen spiller godt sammen med de andre dimensioner, mens den kulturhistoriske udstilling lever i højere grad sit eget liv. Det opleves dog ikke problematisk, at udstillingen på Strandfogedgården indeholder begge dele.

Udstillingen på Strandfogedgården tilbyder de besøgende langt flere lag i et besøg ved Rubjerg Knude, end blot et besøg ved fyret kan gøre det. Det er dog åbenlyst, at deltagerne savner information om muligheden for at supplere med denne mulighed.

